

Vis de iarnă

Mircea VOICU

Am avut parte de un început de săptămână obișnuit. Taxa auto își dă obștescul sfârșit, sau cel puțin încearcă să mai răsuflă o vreme; certuri politice cu demisii de onoare care sînt numai de ochii lumii, știri banale, pe scurt nimic nou. Totuși, în acest timp profan după cum l-ar denumi Eliade, cîțiva oameni s-au gândit că pot aduce un moment sacru, nu din punct de vedere religios, ci un moment al artei desăvîșite, al muzicii de calitate.

Astfel, la „Casa Mureșenilor” a avut loc miercuri, 13 februarie, un concert pentru voce, pian și clarinet la care au participat artiști de mare calibru: doamna

Anda Olimpia Pop, soprână, doamna Verona Maier, pian, și invitatul special din Elveția, domnul Felix Andreas Genner. Atmosfera a fost senzațională, iar publicul, deși puțin la număr, a fost încântat de regalul muzical la care a luat parte. Momentul muzical a cuprins compozitori de marcă precum Spohr, Paisiello, Haendel, Schumann și Schubert.

Întrebată de unde a venit ideea organizării unui astfel de recital, Anda Pop răspunde: „Nu este prima dată cînd cînt acest program pentru voce și clarinet. L-am cîntat inițial cu un coleg de-al meu la Opera Brașov. Iar cu doamna Maier colaborez de zece ani și ne-am gândit să facem un recital, cu totul altul decît cel de astăzi. Cu două

săptămîni înainte m-a sunat și mi-a spus că domnul Genner este în țară, și dacă tot este aici să reluăm programul nostru pentru voce și clarinet și să îl facem la Brașov.” În ceea ce privește publicul, a afirmat: „Mi s-a părut o atmosferă ca în biserică. Am simțit o liniște despre care nu pot să spun decît că m-a onorat.”

Stîrnit de o curiozitate interioară despre posibilele amenințări la adresa culturii, în special asupra muzicii, și aici mă refer la cultura de tip consumistic și la pragmatismul vieții cotidiene, am cerut o părere. „Cultura de tip consumistic poate fi un pericol, pentru că se alterează gustul publicului. Dacă publicul merge spre ceva facil, și noi îi ajutăm, aceasta ar fi situația. Din păcate nu sînt mulți care să țină ridicată ștacheta, nu că nu ar fi mari artiști în România care promovează o muzică ce nu se încadrează în genul consumistic, totuși sînt persoane care și în muzica clasică interesează cu părți mai facile, dar se pierde originalitatea unor seri de genul acesta.”

Anda Pop este solistă la Opera din Brașov și are un trecut muzical foarte consistent. Absolventă a Academiei de Muzică „George Enescu” din București, a colaborat cu numeroase orchestre, printre care Orchestra de Cameră Radio și Orchestra Națională Radio. A susținut numeroase recitaluri în compania Veronei Maier pe scena Ateneului Român. În Brașov, debutează în rolul Elizei Doolittle din „My Fair Lady” de F. Loewe, urmînd ca mai apoi să își adauge în repertoriul personal alte roluri: Rozalinda - „Liliacul”, Alice Ford - „Fallstaff”, Donna Elvira - „Don Giovanni”. Împreună cu Opera Brașov a realizat mai multe turnee în Austria,

Germania, Luxemburg, Franța și Marea Britanie.

A doua protagonistă a acestei serii a fost Verona Maier. Lector la Universitatea Națională din București, a debutat în același oraș în 1970. A cîntat în cadrul unor festivaluri de mare prestigiu din România și din străinătate: Festivalul Max Deutsch la Paris și la festivalurile internaționale de la Valencia și Santander. Alături de Georgeta Stoleriu, Anca Iarosevici și Robert Dumitrescu, face parte din formația de cameră „Studioul de Muzică Veche”, evoluînd la clavicin și percuție. În anul 2004, Verona Maier a fost distinsă cu Medalia Merit Culturală clasa I de către Președinția României.

În cadrul acestei serii a fost și un invitat special din Elveția, Felix Andreas Genner. După terminarea studiilor în Winterthur și Basel, ajunge profesor de clarinet la Zürich și Schaffhausen, unde s-a preocupat de muzica contemporană, instrumentul său preferat fiind clarinetul bas. Din 2004 este profesor la Conservatorul din Zürich. Deși este pentru prima dată la Brașov, a fost încîntat de public: „Atmosfera a fost minunată. M-am cam îngrijorat cînd am

auzit că se va cînta la un pian istoric, ținînd cont de semnificația pe care o are, dar totul a fost nemaipomenit”. Am încercat să aflu un răspuns și din partea domniei sale pentru curiozitatea mea privind posibilele amenințări la adresa culturii: „Dacă tot ce faci este onest și din suflet, sigur va avea impact. Cultura poate avea și sușuri și coborșuri, dar cultura adevărată va dăinui. Cîteodată vîd în sala de concert numai oameni bătrîni, și mă întristează, dar sînt și concerte la care vîd oameni tineri și mă bucur pentru că există speranță”. L-am rugat atunci pe celebrul artist să transmită un mesaj cititorilor. Răspunsul a fost unul simplu dar plin de înțeles: „Să fie treji cu sufletul! După ce scapă de serviciul cotidian, să meargă la un concert de jazz, de exemplu, doar pentru experiența pe care le-o creează, și să fie atenți în alegerile lor culturale.”

Am plecat de acolo gîndindu-mă la cele auzite și bucurîndu-mă că există oameni dedicați care doresc să transmită publicului trăiri muzicale sublime, o adevărată hrană spirituală. Voi încheia cu o afirmație a ultimului meu interlocutor, care mi s-a părut plină de înțeles: să fii treji cu sufletul!

Avanpremieră editorială / Marți, 19 februarie, ora 17, la Muzeul "Casa Mureșenilor"

Joseph Haydn - Părintele muzicii clasice

Maria Cristina BOSTAN

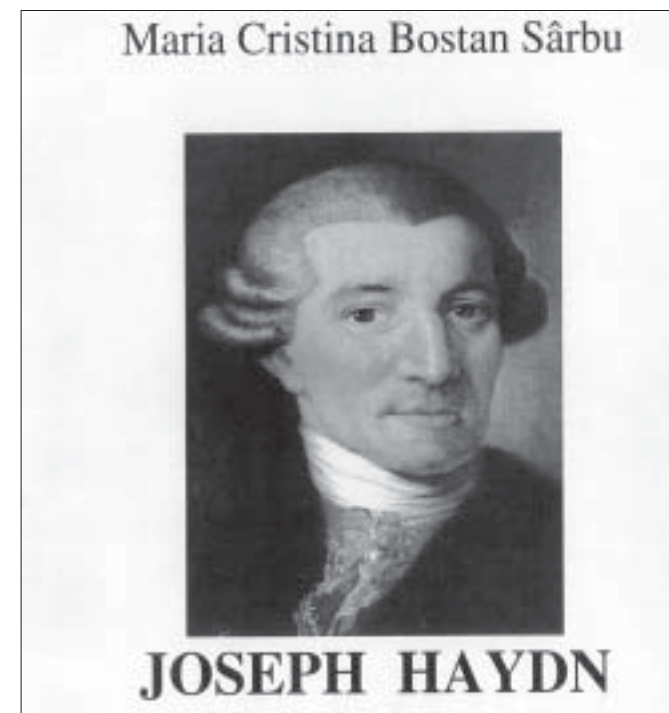
Studiul de față constituie prima parte din cadrul *Cursului* ce va cuprinde trei capitole, cu referire la viața și creația celor trei compozitori clasici vienezi: Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart și Ludwig van Beethoven.

Primul capitol se configurează pe baza studiului de față, care se referă la perioada de afirmare a noilor valori ale muzicii clasice, perioadă aflată la confluența dintre două epoci ale căror influențe le regăsim bine reprezentate în creația lui Joseph Haydn. Acest studiu se axează pe prezentarea evenimentelor marcante din viața lui Joseph Haydn, urmărind formarea sa ca muzician și compozitor. Statutul lui Haydn, ca de altfel al tuturor *muzicanților* din acea epocă, era aceea de subordonat al curții imperiale. Șansa

sa a fost aceea de a beneficia de toate condițiile pentru manifestarea deplină a talentului său muzical. Sănătatea robustă, firea simplă și deschisă, precum și umorul său recunoscut, l-au determinat pe Haydn să reziste tuturor vicisitudinilor, să-și formeze o aură de *părinte* al muzicii clasice și să fie recunoscut încă din timpul vieții, drept unul dintre cei mai importanți compozitori. Am folosit ca *model* tratatul lui Rudolf Klobier: *Handbuch des Instrumentalkonzertes* (Breitkopf & Härtel, 1987), vol. I, (Documenta, 1987), vol. I. De asemenea, am tradus referirile cu privire la noile documente descoperite în bibliotecile vieneze.

Volumul de față cuprinde următoarele părți:

1. *Repere biografice.*
2. *Creația simfonică* în care este prezentat un scurt istoric al genului simfonic urmat de o analiză a structurii

forme în cadrul simfoniilor clasice și de istoricul simfoniilor lui Haydn. Simfoniile sînt eșalonate pe perioade de creație.

3. *Creația de muzică de cameră.* În această parte, m-am oprit asupra genurilor muzicale abordate de Haydn în cadrul creației de muzică de cameră: *trio-ul* și *cvartetul de coarde*, precum și *sonata instrumentală* (cu referire exactă la sonatele pentru pian).

4. *Concertele solistice cu acompaniament orchestral* (în care am prezentat cîteva concerte solistice pentru pian, vioară, corn, simfonia concertantă...).

5. *Creația lirică.* Această parte cuprinde o secțiune scurtă despre apropierea compozitorului austriac de operă, o a doua secțiune despre lied și creația vocal-simfonică.

În final am adăugat o anexă cu datele biografice ale compozitorului, catalogul creațiilor lui Haydn, pe genuri, o scurtă prezentare a cadrului istoric din Austria și Germania secolelor VIII-XIX, discografia care mi-a fost la îndemînă de-a lungul anilor și secțiunea bibliografiei.

Volumul se află încă în lucru pentru cuprinderea creației și personalităților creatoare a celorlalți mari clasici vienezi: Mozart și Beethoven.

Precizare

Istoria incompletă

Liviu COMȘIA

În nr. 103 din 2-3 februarie 2008 al „Foi pentru Minte, Inimă și Literatură”, d-na Steluța Suciu publică un excelent interviu cu poetul Ion Lupu. Ori de cîte ori apare numele acestui poet de profundă și rafinată expresie lirică, poate unul dintre cei mai desăvîșiți oameni de cultură pe care i-a dat Brașovul, de fiecare dată zăbovesc asupra spuselor sale cu nedismulată satisfacție, pentru că poetul este geamăn cu un mare caracter...

La un moment dat, i se adresează următoarea întrebare-comentariu: „După 1989 s-a încercat reabilitarea revistei. Din păcate, a eșuat. În decembrie 2007, a reapărut revista „Astra” în peisajul publicistic brașovean, într-un nou format. E bine că Brașovul are o revistă culturală?”

Cum se vede, întrebarea sugerează

și răspunsul. Poetul, cu delicatețe, trece scurt peste acest moment. Or, istoria acestei chinuite reviste are o altă... istorie contemporană. „reabilitarea” revistei a început ceva mai devreme de acest decembrie 2007.

Într-adevăr, după 1989, un grup de presiune, veletari frustrați, dar și cîțiva intelectuali speriați de mersul istoriei pun mîna pe revistă și o transformă într-o biată foaie imundă, care își dă, firesc, obștescul sfârșit.

În vremea „Convenției Democratice” se încearcă reînvierea revistei. Este un triumf: La Brașov, apar două reviste „Astra”, una subvenționată de Consiliul Județean, alta sponsorizată de oamenii de afaceri, prima condusă de dl. Costel Ionescu, a doua de acad. Alexandru Surdu. Prima, cam „futuristă”, cum se exprimase un om politic, a doua a Asociației Transilvane pentru Literatură Română și Cultura Poporului

Român (ASTRA), așezată sub spiritul academic și format de „carte”.

Cum era de așteptat, în cei doi ani de apariție (1998-2000) revista a fost editată în condiții extrem de dificile. Directorul „Gazetei de Transilvania”, dl. Eduard Huidan, a pus la dispoziție gratuit redacția, utilajele, tehnoredactor, corectura și secretarul general de redacție. Tehnoredactarea se făcea noaptea tîrziu, după închiderea ediției ziarului. Au fost destule momente în care Ion Itu, redactorul șef, regretatul om de cultură, esieist de forță și un mare caracter, pasionat de lucrul bine făcut, a scos bani din buzunar, punînd sub semnul întrebării activitatea în propria editură. Acad. Alexandru Surdu, pe lîngă colaborările de prestigiu pe care le asigurase revistei, era într-un permanent dialog cu sponsorii. Așadar, reabilitarea revistei „Astra” a început activ, în cei doi ani frumoși și chinuitori!

Iuliana Vîlsan și Bogdan Pelmuș, câștigătorii burselor „Constantin Brîncuși”

Artiștii plastici Iuliana Vîlsan și Bogdan Pelmuș sînt câștigătorii burselor „Constantin Brîncuși” acordate de Institutul Cultural Român (ICR) la Cité Internationale des Arts din Paris în acest an. Iuliana Vîlsan, artist vizual, a absolvit Facultatea de Litere a Universității București (1995) și Universitatea Națională de Arte București, secția pictură (2000). A realizat decoruri, costume, pictură și instalații pentru mai multe spectacole din țară și din

străinătate. Palmaresul său include premii la festivaluri internaționale, precum și o nominalizare la Gala Premiilor Uniter 2006 pentru cea mai bună scenografie (spectacolul „Livada de vișini”, Teatrul Național Târgu Mureș). Este fondatoare a galeriei „De Interese” (2001). Lucrările ei se află în colecții private din Danemarca, Germania, Franța, Italia, Suedia și România. Din comisia de jurizare au făcut parte Teodor Moraru, Marcel Bunea și Gheorghe Vida. Bogdan Pelmuș, artist

vizual, este absolvent al Universității Naționale de Arte din București, secția pictură (1999). A fost distins cu Premiul I la Concursul Național de pictură pentru tineri artiști - Fundația T Arte e Art a, București (2005) și la Concursul tinerilor artiști, Galeria Dominus, București (1998). Membru fondator al grupului Hibrid, împreună cu Theo Pelmuș, Ștefan Tiron și Andrei Ciubotaru (2003), și al grupului Sursa, împreună cu Maria-Magdalena Pelmuș și Florina Niță

(2001). Este prezent în colecții particulare din România, Suedia, Italia, Bulgaria, Macedonia și Danemarca. Bursele „Constantin Brîncuși”, inițiate de ICR în 2005, își propun să le ofere plasticienilor români ocazia de a lucra într-un mediu artistic internațional. Programul se adresează profesioniștilor cu performanțe recunoscute în domeniu, indiferent de vîrstă. Bursierii sînt găzduiți, timp de trei luni, la atelierul contractat de statul român la Cité

Internationale des Arts din Paris și dispun de o sumă pentru cheltuielile de întîrețire, materiale și transport. Pînă acum, burse „Constantin Brîncuși” au mai fost acordate artistelor Suzana Fântănarui, Ana Bănică, Anca Anghel Collier și Stela Lie. La Cité Internationale des Arts din Paris vor mai fi prezenți în acest an compozitorul Nicolae Brînduș și violoncelista Laura Buruiiană, beneficiari ai burselor „George Enescu” acordate de ICR.

AGENDA culturală

Concurs de creație poetică

Asociația „Libris Cultural” Brașov și „Gazeta de Transilvania” organizează un **Concurs de Poezie Contemporană** în cadrul Festivalului „Primăvara poezilor/Le printemps des poètes”. Concursul își propune să stimuleze creația poetică a tinerilor și să sprijine debutul editorial al unor poeți în vederea editării unui volum de poezie. Asociația „Libris” Brașov va acorda următoarele premii:

- **Premiul I** - 150 lei, constînd în cărți și albume muzicale
- **Premiul II** - 100 lei, constînd în cărți și albume muzicale
- **Premiul III** - 70 lei, constînd în cărți și albume muzicale

De asemenea, poeziile selectate de juriu se vor tipări în „Gazeta de Transilvania”, în suplimentul cultural „Foaie pentru Minte, Inimă și Literatură”.

Condiții de participare:

1. Concursul de poezie se adresează elevilor din ciclul gimnazial sau liceal.
2. Participanții la concurs vor expedia pe adresa „Gazetei de Transilvania”, prin e-mail la data de **5.03.2008**, un grupaj de minim cinci și maxim zece poezii tehnoredactate la un rînd, font Times New Roman, dimensiune 12, într-un plic de format A4, pe care vor menționa **„Pentru concursul Primăvara poezilor/Le printemps des poètes”**.
3. Alături de grupajul de poezii, înăuntrul plicului, concurentul va pune un CV, care va cuprinde: a. nume, prenume și date de contact, b. data și locul nașterii, c. studii, premii, distincții, activitate culturală, literară, d. un crez poetic de maxim zece rînduri, e. o fotografie.

Festivitatea de premiere va avea loc la Bibliotecă „Șt. O. Iosif”, în data de 15.03.2008, ora 13.00.

Teatru

Teatrul „Sică Alexandrescu” vă invită **sîmbătă, 16 februarie, ora 19.00**, la Sala Mare, la spectacolul **„Dineu cu proști”** de Francis Veber. Regia: Puiu Șerban. Scenografia: Viorel Penșoară. În distribuție: George Costură, Mihai Bica, Carmen Moruz, Demis Muraru, Radu Negoescu, Oana Hui, David Vasile, Olivia Grigoriu.

Prețul biletelor: categ. I, 7 lei; categ. II, 5 lei. Preț redus pentru pensionari, elevi, studenți: 4 lei.

Duminică, 17 februarie, ora 19.00, la Sala Mare, se pune în scenă spectacolul **„Alchimistul”** de Paulo Coelho. Regia: Dan Vasile. Scenografia: Alexandra Oanca. Dramatizare: Radu Macrinici. Interpretează actorii: Andrei Ralea, Demis Muraru, Mihai Bica, Constanța Comănoiu, Gabriel Costea, Dan Săndulescu, Marius Cisar, Relu Sîrîțeanu, Mirela Borș.

Balul Portului Popular la Rupea

Consiliul Județean Brașov, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Brașov împreună cu Primăria Rupea și Casa de Cultură a orașului Rupea, vă invită **sîmbătă, 16 februarie**, începînd cu **ora 20.00**, la **Balul Portului Popular**. Aflat la cea de-a XXXVIII-a ediție, Balul Portului Popular se dorește a fi un eveniment care să ofere posibilitatea retrăirii, pentru o seară, a atmosferei din trecut, a atmosferei minunate cînd oamenii organizau baluri unde se întîlneau și petreceau cu drag, purtînd cu mîndrie minunatul și afîr de fastuosul costum popular de Rupea. Oamenii din sat îmbrăcau cu mare cinste acest costum popular, el reprezentînd de fapt cartea lor de vizită. În deschiderea Balului va avea loc un spectacol dedicat regretatului Drăgan Muntean, susținut de formațiile Casei de Cultură a orașului Rupea, instructor Dr. Gheorghita Radu. Invitați speciali: Claudia Mirîțescu, Mariana Anghel și taragotistul Dumitru Fărcașu.

Festival maghiar la Budila

Consiliul Județean Brașov, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Brașov împreună cu Primăria Budila și Asociația Culturală Apăczai Csere Janos, vă invită sîmbătă, 16 februarie 2008, orele 14.00, la **„Festivalul cînteceului și dansului popular al comunității maghiare din Carbură Carpaților”**. Anul acesta Festivalul se află la cea de-a III-a ediție și va reuni 22 de formații de copii și adulți din județ (aproximativ 400 de persoane). Dorința organizatorilor a fost ca Festivalul să se desfășoare în fiecare an într-o altă localitate din județ, pentru a face cunoscut cîntecul și dansul tradițional maghiar. Dansul va fi asemenea unui „dialog” purtat între reprezentanții a două generații scopul fiind acela de a transmite tinerilor tehnicile dansului maghiar. Festivalul se va încheia cu un Bal, unde cei prezenți vor avea ocazia să învețe dansurile specifice ale comunității maghiare.

Concert cameral

Centrul Cultural „Reduta” din Brașov vă invită **duminică, 17 februarie, ora 18.00**, la sediul (str. Apollonia Hirscher nr. 8), la un concert cameral susținut de ansamblul polonez *Varsavia Piano Trio*, compus din Ewa Skardowska-Kiljan - pian, Adam Zarzycki - vioară, Piotr Hausen - violoncel.

Recitalul de la ora cinci

Opera Brașov și Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov, vă invită **miercuri, 20 februarie, ora 17.00**, la sediul Muzeului, la **Recitalul de la ora cinci** - **„Cuvinte despre necuvinte”**. Interpreți: Maria Petcu - soprână, Sonia Hazarian - mezzosoprână, Sena Ducariu - pian.